

ת"פ (אשקלון) 57179-02-23 - מדינת ישראל נ' גל דוידוב

ת"פ (אשקלון) 57179-02-23 - מדינת ישראל נ' גל דוידובשולם אשקלון

ת"פ (אשקלון) 57179-02-23

מדינת ישראל

נגד

גל דוידוב

ע"י ב"כ עו"ד איתי כהן

רוי חכם

ע"י ב"כ עו"ד יפעת שבד דאי

בית משפט השלום באשקלון

[25.11.2024]

לפני כב' השופטת זהר דולב להמן

גזר דין

כתב האישום, הסדר הטיעון, הכרעת הדין והשתלשלות ההליך

1. ב-4.7.23 הציגו הצדדים הסדר טיעון במסגרתו הודו הנאשמים בעובדות כתב האישום המתוקן (להלן: כתב האישום) והורשעו בעבירות כדלקמן:

נאשם 1 - הורשע ב-סחר בסמים מסוכנים, לפי סעיפים 13 ו-19א ל-פקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג-1973 (להלן: פקודת הסמים); 2 עבירות הסתייעות בצוותא ברכב לעבור עבירה, לפי סעיף 43 ל-פקודת התעבורה [נוסח חדש] (להלן: פקודת התעבורה) וסעיף 29 ל-חוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין); 2 עבירות נהיגה ללא רישיון נהיגה - מעולם לא הוציא, לפי סעיף 10(א) ל-פקודת התעבורה; 2 עבירות של נהיגה ברכב ללא ביטוח, לפי סעיף 2(א) ל-פקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש], התשל"ל-1970 (להלן: פקודת הביטוח); סיוע לסחר בסמים מסוכנים, לפי סעיפים 13 ו-19א ל-פקודת הסמים וסעיף 31 ל-חוק העונשין ו-החזקת סמים שלא לצריכה עצמית, לפי סעיפים 7(א) ו-7(ג) רישא ל-פקודת הסמים.

נאשם 2 - הורשע ב-סחר בסמים מסוכנים, לפי סעיפים 13 ו-19א ל-פקודת הסמים; 2 עבירות הסתייעות בצוותא ברכב לעבור עבירה, לפי סעיף 43 ל-פקודת התעבורה וסעיף 29 ל-חוק העונשין; סיוע לסחר בסמים מסוכנים, לפי סעיפים 13 ו-19א ל-פקודת הסמים וסעיף 31 ל-חוק העונשין ו-החזקת סמים שלא לצריכה עצמית, לפי סעיפים 7(א) ו-7(ג) רישא ל-פקודת הסמים.

2. בהתאם לעובדות כתב האישום, במועדים הרלוונטיים לכתב האישום שימשו השוטרים אור אפריאט (להלן: אפריאט) ו-ללה בבורוב (להלן: בבורוב) כמביימי עסקאות סחר בסמים עם סוחרים פוטנציאליים באמצעות אפליקציית טלגרם (להלן: האפליקציה). אפריאט התכתב באפליקציה תחת השם רון וייצמן עם יוזר בשם "tuna_vip@" (להלן: טונה וי.א.י.); בבורוב התכתבה באפליקציה תחת השם HAYMOV ELA עם יוזר בשם "embape@" (להלן: אמבפה).

במועדים הרלוונטיים לכתב האישום נסעו הנאשמים ברכב מסוג שברולט ל"ז 724-54-101 (להלן: הרכב), כשנאשם 1 נהג ונאשם 2 ישב לידו במושב הנוסע הקדמי.

בהתאם לעובדות האישום הראשון - ב-18.1.23, לאחר שבהתכתבות באפליקציה עם אמבפה קודם לכן הזמינה בבורוב 10, שלחה כתובת מלכי ישראל 102 קרית גת (להלן: מקום המפגש), מספר טלפון וביקשה עדכון הגעה למקום המפגש - מ-14:01 עד 14:07 התקשרו הנאשמים לבורוב פעמיים בנושא הכוונה והגעה למקום המפגש.

ב-14:09 או בסמוך לכך הגיעה בבורוב למקום המפגש והבחינה ברכב ליד תחנת האוטובוס, כשנאשם 1 במושב הנהג ונאשם 2 במושב לידו, רגלו מעל לוח השעונים. בבורוב קרבה לחלון הנהג ונאשם 1 מסר לה 2 שקיות שקופות שהכילו 10 טבליות סם מסוכן מסוג MDMA. לשאלת בבורוב "כמה יש פה" השיב נאשם 2 "10". הנאשמים ובבורוב שוחחו על איכות הסם. בבורוב מסרה 700 ₪ לנאשם 1. במעשים אלו נאשם 1 סחר ונאשם 2 סייע לו בסחר ב-10 טבליות MDMA תמורת 700 ₪, תוך שהם הסתייעו בצוותא ברכב לביצוע העבירה. באותן נסיבות נהג נאשם 1 ברכב מבלי שהיה בידו רישיון נהיגה - מעולם לא הוציא וללא פוליסת ביטוח בתוקף.

בהתאם לעובדות האישום השני - ב-17.1.23, החל מהשעה 16:10 ואילך, התכתב אפריאט באפליקציה עם טונה וי.א.י.פי, במטרה לבצע עסקת סם שבסופו של דבר לא יצאה לפועל.

ב-18.1.23 החל מהשעה 10:59 ואילך, סוכם על רכישת 10 טבליות תמורת 700 ₪ בשעה 11:30. אפריאט נענה לדרישות טונה וי.א.י.פי לביצוע אימות ושלח לו את הכתובת: השופטים 42, קרית גת (להלן: מקום המפגש) ואת מספר הטלפון.

מ-13:59 עד 14:03 התקשרו הנאשמים 3 פעמים לטלפון של אפריאט ממספר חסוי לצרכי עדכון בדבר הגעה והכוונה. ב-14:04 או בסמוך לכך, הגיע אפריאט למקום המפגש, נאשם 2 יצא ממושב הנוסע הקדמי וסימן בידו לאפריאט להגיע לרכב, ביקש מנאשם 1 למסור לאפריאט MDMA ובתמורה מסר אפריאט 700 ₪ לנאשם 1. במעשים אלו נאשם 2 סחר ונאשם 1 סייע לו בסחר ב-10 טבליות MDMA תמורת 700 ₪, תוך שהם הסתייעו בצוותא ברכב לביצוע העבירה. באותן נסיבות נהג נאשם 1 ברכב מבלי שהיה בידו רישיון נהיגה - מעולם לא הוציא וללא פוליסת ביטוח.

בהתאם לעובדות האישום השלישי - ב-6.2.23, בשעה 09:20 או בסמוך לכך, החזיק נאשם 1 בארון בחדרו בבית ברחוב הרצל 43 באור יהודה תיק LOUIS VITTON שהכיל 3 שקיות שקופות ובתוכן סמים מסוכנים מסוגים שונים, כדלהלן -

(א) 8 מנות בשקיות חלוקה ובהן 7.5280 גרם סם מסוכן מסוג קטאמין;

(ב) 6 מנות בשקיות חלוקה ובהן 5.7816 גרם סם מסוכן מסוג MethylMethCathinone;

(ג) 25 טבליות ב-9 שקיות חלוקה של סם מסוכן מסוג MDMA;

(ד) 5 שקיות ובהן סם מסוכן מסוג MDMA;

(ה) 5 מנות בשקיות חלוקה של סם מסוכן מסוג קוקאין במשקל 2 גרם;

(ו) 6 מנות בשקיות חלוקה של סם מסוכן מסוג קוקאין במשקל 5 גרם.

בנוסף, החזיק נאשם 1 על השידה בחדרו בביתו, בתוך קופסה זהובה -

(ז) 2 שקיות ובהן 5 כדורי סם מסוכן מסוג LSD.

בהתאם לעובדות האישום הרביעי - ב-6.2.23, בשעה 08:35 או בסמוך לכך, החזיק נאשם 2 על מיטתו, מתחת לשמיכה, בחדרו בבית ברחוב ארז 1 באור יהודה 2 שקיות שהכילו סמים מסוכנים מסוגים שונים, כדלהלן: בשקית הראשונה -

(א) 8 אריזות מחולקות ובהן 40 טבליות סם מסוכן מסוג MDMA;

(ב) 3 מנות בשקיות חלוקה ובהן סם מסוג MDMA במשקל 3.3614 גרם;

(ג) אריזה פלסטיק ובה סם מסוכן מסוג MDMA, קטאמין במשקל 0.9069 גרם; בשקית השנייה -

(ד) 6 אריזות פלסטיק ובתוכן 20 טבליות סם מסוכן מסוג MDMA;

(ה) 15 אריזות ובהן סם מסוכן מסוג קטאמין במשקל 12.9810 גרם;

(ו) 6 מנות מחולקות באריזות ובהן סם מסוכן מסוג קוקאין במשקל 2 גרם;

(ז) 2 מנות מחולקות באריזות של סם מסוכן מסוג MethylMethCathinone במשקל 2.0212 גרם.

3. הסדר הטיעון לא כלל הסכמה עונשית. נוכח גילם, הופנו הנאשמים לשירות המבחן לעריכת תסקירים בעניינם ודין הטיעונים לעונש נקבע בפני כב' הש' בונדה ליום 4.2.24. לאחר מספר דחיות מטעמים שונים ולאחר שהתיק נותב לשמיעה בפני ב-18.7.24 הופנו הנאשמים לממונה על עבודות השירות, מבלי שמי מהצדדים יפתח ציפיה כלשהי לגבי תוצאות ההליך ונקבע דיון להמשך טיעונים ולמתן גזר דין ב-17.9.24. לשם מתן הזדמנות נוספת לנאשם 1 להתייצב בפני הממונה, נדחה הדיון ל-20.11.24. ב-12.11.24 הוגש עדכון שירות המבחן בעניינו של נאשם 1 (נושא תאריך 14.10.24), בנוסף לתסקירים שהוגשו בעניין נאשם 1 ב-5.2.24 ו-16.7.24 ובעניין נאשם 2 ב-5.12.23, 5.2.24, 31.3.24 ו-8.7.24. מועד מתן גזר הדין נדחה ל-25.11.24. קביעת מתחמי העונש ההולמים

4. כל אחד מהנאשמים הורשע במספר עבירות. באישומים הראשון והשני מתוארים שני אירועי סחר בסמים. בכל אחד מהאישומים הורשע אחד הנאשמים בסחר ב-10 טבליות MDMA ובסיוע לסחר לשותפו והשניים הורשעו גם בהסתייעות בצוותא ברכב לעבור עבירה. בהינתן הדימוין באירועים, בסוג הסמים, הכמות ונסיבות ביצוע העבירות כמו גם הזיקה בין האישומים - היה מקום לקבוע מתחמים זהים לשני האישומים. אולם בהינתן כי נאשם 1 הורשע בנוסף, בכל אחד מהאישומים, גם בעבירות נהיגה ללא רישיון נהיגה (כשמעולם לא הוציא רישיון) ובהנהיגה ללא ביטוח - מתחם העונש ההולם למעשי נאשם 1 גבוה ממתחם העונש ההולם למעשי נאשם 2 באישומים אלו. הדרך לקביעת עונשו של המסייע נקבעה בפסקה כ"א לפסק דינו של כב' הש' רובינשטיין (כתוארו אז) ב-ע"פ 4592/15 פדידה ואח' נ' מדינת ישראל (8.2.16) והאסמכתאות שם (להלן: פס"ד פדידה):

"ככלל, הדרך לקביעת גזר דינם של מבצע עבירה ומסייע לביצועה, היא - ראשית - קביעת מתחם לעונשו של המבצע העיקרי ומתוך כך גזירת עונשו נוכח נסיבות המקרה ונסיבותיו האישיות; ושנית, גזירת דינו של המסייע לביצוע העבירה בהתאמה למתחם שנקבע בעבור מבצע העבירה העיקרי. בגזירת עונשו של המסייע יבחן בית המשפט האם קיימת בנסיבות המקרה הצדקה לסטיה מן הכלל הקבוע בסעיף 32 לחוק העונשין אשר לפיו: המסייע לעבור עבירה, עונשו - מחצית העונש שנקבע בחיקוק בשל ביצועה העיקרי. במקרה של סטיה כזאת, העונש שיושט עליו יהא גבוה ממחצית עונשו של המבצע העיקרי".

הגם שבסעיף 32 ל-חוק העונשין נקבע כי עונשו של המסייע יהיה מחצית מעונשו של המבצע העיקרי - אין מדובר בנוסחה מתמטית וניתן לסטות מהכלל אם לקולה, אם לחומרה, הכל תלוי מידת התרומה של המסייע לביצוע העבירה [ראו פסקה כ"א לעיל וכן פסקה ל"ה להלן]:

"...הוראת סעיף 32 לחוק העונשין, המתווה את היחס הראוי בין מבצע עבירה למסייע - יחס של מחצית העונש. אכן, זו נקודת המוצא לבחינת גזר דינו של מסייע לביצוע עבירה. עם זאת, ..., אין מדובר בגזירה אוטומטית של מחצית מן העונש שנגזר על המבצע העיקרי, וניתן לסטות מהנחיה זו בנסיבות מסוימת בהן תרומת המסייע לביצועה של העבירה בעלת משקל משמעותי...".

מתחמי העונש ההולמים

5. נוכח האמור לעיל, בהתחשב בדימיון בין שני האירועים באישומים הראשון והשני, אמות המידה ואבני הבוחן בהן התחשבתי בקביעת מתחמי העונש ההולמים יסקרו במאוחד. לאחר מכן יינתן המשקל המתאים לכך שבאישומים 1 ו-2 ביצע נאשם 1 עבירות נוספות ולבסוף ייגזר עונשו של המסייע בכל אחד מהאישומים, תוך התייחסות למידת התרומה של כל אחד מהנאשמים כמסייע לביצוע העבירה של שותפו. מאחר שהעבירות באישומים השלישי והרביעי הן החזקת סמים מסוגים שונים ובכמויות שונות, שלא לצריכתם העצמית, בהינתן קיומה של זיקה בין האישומים, לרבות מבחינת סוגי הסמים ונסיבות החזקתם - מדובר במתחמים זהים, חרף שוני מסוים בכמויות ובמגוון. זאת ועוד, בהינתן הדימיון בערכים המוגנים ובמידת הפגיעה בהם באירועי ההחזקה שלא לצריכה עצמית ובאירועי הסחר (הכוללים אף את השימוש ברכב לביצוע עבירה ונהיגה ללא רישיון נהיגה וללא ביטוח), נוכח קיומה של זיקה בין האירועים באישומים הראשונים לאירועים באישומים האחרונים, בהינתן שחלק מהפסיקה רלוונטית לעבירות החזקה שלא לצריכה עצמית, סחר ושימוש ברכב לביצוע עבירות אלו - ייסקרו אמות המידה ואבני הבוחן בהתאם לסעיף 40ג(א) ל-חוק העונשין במאוחד, כדלקמן:

א. הערכים החברתיים שנפגעו מביצוע העבירות כוללים את שלום הציבור ובריאותו. השימוש בסמים פוגע בבריאות המשתמשים, משבש שגרת חייהם, עלול להביא להתמכרות ולעבריינות נלווית בתחומי הרכוש והאלימות. עמד על כך כב' הש' שהם ב-ע"פ 3117/12 ארביב נ' מדינת ישראל (6.9.12), בקובעו "בית משפט זה עמד, לא אחת, על חומרתן היתירה של עבירות הסמים, ועל ההשלכות הקשות שיש לשימוש בסם על גופו ועל נפשו של המשתמש". מעבר לנזקים הישירים הנגרמים למשתמשי הסם, נגע הסמים מלווה ואף יוצר נזקים עקיפים בהיותו אחד ממחוללי הפשיעה. מטעמים אלו, עבירות סמים פוגעות בערכים נוספים, לרבות הקניין, שלוות הנפש, הביטחון האישי ואף שלמות הגוף, בשל עבירות רכוש, המבוצעות על רקע הצורך העז והבלתי נשלט להשיג את מנת סם ולעיתים עבירות אלימות, המבוצעות כתוצאה מהשימוש בסמים או במהלך ביצוע עבירות הרכוש. עמד על כך כב' השופט סולברג בע"פ 7952/15 מדינת ישראל נ' שץ (15.2.16) (והאסמכתאות שם) -

"בית משפט זה עמד לא אחת על החומרה הרבה הטמונה בעבירות סחר והפצה של סמים, לא כל שכן סמים מסוכנים המוגדרים 'קשים'..., ועל הצורך להיאבק בהן באמצעות ענישה משמעותית ומרתיעה... זאת, לאור הנזק הרב שהן מסבות לא אך למשתמשים הישירים בסם, אלא לחברה כולה, הסובלת מעבירות רכוש ואלימות מצד העוסקים בסחר ומלקוחותיהם...".

נפסק לא אחת, כי עבירת החזקת סמים שלא לצריכה עצמית היא "אחותה" של עבירת הסחר וכי לא בכדי העונש המרבי בעבירת ההחזקה שלא לצריכה עצמית זהה לזה שנקבע בעבירת הסחר. לענין זה יפה קביעת המשנה לנשיאה, כב' הש' רובינשטיין, בפסקה ד' לפסק דינו ב-ע"פ 6277/14 משלטי נ' מדינת ישראל (2.2.15) -

"אין צורך בניחוש יתר כדי להניח כי הקוקאין שנתפס ולצדו שקיות הוכן למטרות מסחריות, להרעיל את הזולת, וזו גישת המחוקק בדברו בהחזקת סמים שלא לצריכה עצמית, אשר העונש המירבי עליה הושה לשל סחר".

בנהיגה ללא רישיון וללא ביטוח (המיוחסות לנאשם 1 בלבד) נפגעו שלומם וביטחונם של ציבור המשתמשים בדרך, ובעקיפין גם פגיעה כלכלית בהם, משום הקושי להיפרע במקרה של תאונה. יפה לעניין זה קביעת כב' הש' רובינשטיין (כתוארו אז) בפסקה ז' להחלטתו ב-רע"פ 665/11 אבו עמאר נ' מדינת ישראל (24.1.11), אשר התייחסה גם לנהיגה בפסילה, אולם הרציונל זהה -

"עבירות נהיגה בפסילה ללא ביטוח וללא רישיון, יש בהן לא רק דופי פלילי אלא אף מוסרי כפול: הסיכון המובהק לעוברי דרך (וגם לנוהג עצמו), וזו עיקר, וכן קשיים במימוש פיצויים בעקבות תאונת דרכים אם אלה יקרו חלילה בעת נהיגה כזאת...".

ב. מידת הפגיעה בערכים המוגנים היא משמעותית. סוחרי סמים הם אלו המאפשרים הפצתם, ומסיבה זו ממוקמים גבוה בשרשרת הפצת הסמים המסוכנים, ודאי כשמדובר בסחר בסמים ברחובות העיר ובאור יום. כאמור לעיל, מחזיקי הסמים שלא לצריכה עצמית הם חלק בלתי נפרד משרשרת הפצת הסם. בשל עוצמת הפגיעה נקבע כי "מלחמת החורמה בעברייני סמים נמשכת והולכת. מלחמה קשה היא, מלחמה ארוכה, והיא כמלחמת ישראל בעמלק" [ראו קביעת כב' הש' חשין (כתוארו אז) בסעיף 35 לפסק דינו ב-ע"פ 4998/95 מדינת ישראל נ' אוקטביו, פ"ד נא(3) (787, 769)].

באשר לחומרת הפגיעה של הסמים הסינטטיים ראו גם קביעת הרכב בראשות כב' הנשיאה רויטל יפה-כ"ץ וכב' הש' עדן וגדעון ב-עפ"ג (מחוז-ב"ש) 54915-05-21 מדינת ישראל נ' בניטה (16.3.22) (והאסמכתאות שם) -

"יוער בעניין זה, כי מאז ומתמיד מצאו בתי המשפט, כי השימוש בסמים הסינתטיים, הידועים כנגזרות של האמפיטמינים בכל תרבות שלא תומצא, השפעתו קשה, לא פחות מההשפעה של מה שמכונה 'סמים קשים' כגון הרואין וקוקאין..."

בכל הנוגע למידת הפגיעה בערכים המוגנים כתוצאה מסחר ב-MDMA והחזקתו, נפסק כי "מדובר בסם אשר השימוש בו עלול לגרום לנזק בלתי הפיך למוח" [ראו סעיף 11 לפסק דינו של כב' הש' סולברג ב-ע"פ 8915/18 מועזיז נ' מדינת ישראל (24.9.19) (להלן: ע"פ מועזיז)].

מידת הפגיעה בעבירות נהיגה ללא רישיון וללא ביטוח אינה מבוטלת, גם בהינתן כי הסיכון לתאונה על ידי מי שנוהג ללא רישיון גבוה מאוד. בעניין זה אין לי אלא להפנות לקביעת כב' הש' הנדל ב-ע"פ 7827/15 מדינת ישראל נ' פלק (17.7.16) -

"נהיגה אינה זכות אוטומטית הניתנת לאזרח אלא כפופה היא להחזקת רישיון וביטוח תקפים ושמירה על כללי הבטיחות בדרכים".

ג. מדיניות הענישה הנהוגה - עיון בפסיקה מלמד כי קיים מנעד גדול של ענישה בעבירות סחר והחזקת סמים שלא לצריכה עצמית. סוג העונש ומשכו תלויים בסוגי הסמים, כמותם, מספר העסקאות שבוצעו, נסיבות הסחר ונסיבות החזקת הסמים. במהלך הטיעונים לעונש הפנתה המאשימה לפסיקה התומכת בעמדתה ועליה הוספתי פסיקה. כל מקרה לנסיבותיו וברי כי יש לאבחן המקרים השונים לנסיבות שלפניי - אולם קיימים פסקי דין מהם ניתן לגזור אמת-מידה עונשית הולמת, כמפורט להלן:

1) רע"פ 1807/22 פלוני נ' מדינת ישראל (16.3.22) - נדחתה בקשת רשות ערעור על פסק הדין בערעור, בגדרו התקבל ערעור המאשימה על גזר דינו של בית משפט השלום. בגין הרשעתו, על פי הודאתו, בהחזקת 49.3 גרם קוקאין ושיבוש מהלכי משפט נקבע מתחם 15-30 חודשי מאסר לצד ענישה נלווית. בגין הרשעתו בעבירות תעבורה נקבע מתחם הנע ממאסר מותנה עד 12 חודשי מאסר בפועל לצד ענישה נלווית. תוך התחשבות בנסיבותיו האישיות והמשפחתיות, נטילת האחריות, חלוף הזמן ושיקולי שיקום - הושת 9 חודשי מאסר בעבודות שירות, מאסרים מותנים, 10,000 ₪ קנס ו-20,000 ₪ התחייבות. בקבלו הערעור עמד בית המשפט המחוזי על חומרת עבירות הסמים, המסוכנות הרבה בהחזקת כמות גדולה של סמים מסוכנים ואישר המתחם שנקבע. עם זאת, נקבע שלא היה מקום לחרוג לקולה מטעמי צדק ושיקום ומשכך הושתו 18 חודשי מאסר בפועל, תוך הותרת יתר רכיבי הענישה על כנם. בדחותו בקשת רשות הערעור, קבע כב' הש' אלרון, בין היתר -

"בענייננו, המבקש הורשע בהחזקת סם מסוכן מסוג קוקאין בכמות משמעותית שניתן להפיק ממנה מאות 'מנות' אשר היו עלולות להגיע לרחובות ישראל ולהסב נזק רב, אלמלא פעילות גורמי האכיפה. לא אחת התרעתי מפני חומרתן הרבה של עבירות הסמים, ועל הצורך בענישה מרתיעה ויעילה בעבירות אלו בכדי למנוע אותן בטרם יסבו נזק לחברה..."

- בעניינו אמנם מדובר בכמות קטנה יותר של קוקאין - אולם כל אחד מהנאשמים החזיק בנוסף לקוקאין, גם סמים מסוכנים וקשים נוספים, מסוגים שונים, בכמויות משמעותיות. זאת ועוד, כל אחד מהנאשמים בתיק שבכותרת סחר ב-10 טבליות MDMA וסייע בסחר ב-10 טבליות MDMA נוספות. מטעמים אלו ניתן לגזור אמת מידה הולמת הן למתחם והן לשיקולים שלא לסטות מהמתחם, מבחינת קל וחומר.
- (2) רע"פ 6871/19 אבו טאיע נ' מדינת ישראל (18.11.19) - נדחו ערעור ובקשת רשות ערעור. בגין הרשעתו, על פי הודאתו, בסחר במסגרת פרשה (מכר לסוכן סמוי 20 גרם קוקאין תמורת 10,200 ₪, ובהזדמנות נוספת מכר לאותו סוכן 20 גרם קוקאין תמורת 11,500 ₪) - נקבע כי המתחם ביחס לכל אירוע של סחר בקוקאין בכמויות 9-40 גרם עומד על 40-12 חודשי מאסר בפועל. על מי שהביע צער על מעשיו, שיתף פעולה עם שירות המבחן, הביע מוטיבציה לשינוי, אשר לחובתו 4 הרשעות קודמות, לרבות בהחזקת סם לצריכה עצמית - הושתו 24 חודשי מאסר בפועל, מאסרים מותנים, 15,000 ₪ קנס וחילוט בסך 30,000 ₪.
- (3) רע"פ 1122/17 גולדשטיין נ' מדינת ישראל (5.7.17) - נדחתה בקשת רשות ערעור על פסק דין בו התקבל ערעור המדינה. נקבע מתחם 10-24 חודשי מאסר בהחזקת סם שלא לצריכה עצמית ונהיגה תחת השפעת סמים. על מי שנהג בקטנוע, כשבגופו תוצרי חילוף חומרים של קוקאין והחזיק 5.28 גרם קוקאין שלא לצריכה עצמית ואשר כ-4 חודשים לאחר מכן החזיק 5.5 גרם MDMA ב-9 מנות ו-13.3 גרם קוקאין ב-27 מנות - הושתו 10 חודשי מאסר בפועל חלק 6 חודשי מאסר בעבודות שירות וענישה נלווית, שכללה מאסר מותנה, קנס, פסילה בפועל ופסילה מותנית.
- (4) רע"פ 8408/15 חביבנ' מדינת ישראל (9.12.15) - נדחו ערעור ובקשת רשות ערעור. בגין 2 עבירות סחר בקוקאין במשקלים של 1.1 גרם (2 מנות) ומעל 5 גרם (10 מנות) והחזקת אריזות של מעל 15 גרם - נקבע מתחם 8-18 חודשי מאסר בפועל לכל אישום. על מי שלחובתו עבר מכביד הושתו 17 חודשי מאסר בפועל לצד עונשים נלווים, תוך התחשבות בהודאתו, נסיבות חייו וההליך השיקומי שעבר.
- (5) רע"פ 189/15 כהן נ' מדינת ישראל (21.1.15) - נדחו ערעור ובקשת רשות ערעור (להלן: ענין כהן). המבקש (שהיה נאשם 1) הורשע בעבירות סחר, החזקה ותיווך 2.5 גרם קוקאין לסוכן וכן בסחר בקוקאין לסוכן ובהחזקת קוקאין וחשיש. נאשם 2 (חביף - ראו להלן) הורשע ב-3 עבירות סחר (באחת מהן תיווך כהן). בגין כל עבירת סחר ותיווך נקבע מתחם 8-18 ובגין כל החזקה מתחם 6-12.
- * נוכח השוני בנסיבות ביצוע העבירות וסוגיהן - יש קושי לגזור מעונשו של המבקש ב-ענין כהן לעניינו, אך אציין כי הושתו 22 חודשי מאסר בפועל, מאסרים מותנים, קנס, התחייבות ופסילה, תוך מתן משקל לנסיבותיו האישיות ולשיקולי השיקום. לצד זאת, המתחמים שנקבעו יכולים להוות אמת מידה עונשית רלוונטית.
- (6) רע"פ 126/15 חביף נ' מדינת ישראל (13.1.15) (להלן: ענין חביף) - נדחו ערעור ובקשת רשות ערעור. שותפו של המבקש ב-ענין כהן, אשר הורשע ב-3 עבירות סחר בקוקאין, במשקלים 0.3901 גרם, 0.8179 גרם ו-2.5056 גרם. נקבע מתחם 8-18 חודשי מאסר בפועל, לצד ענישה נלווית, לכל אירוע סחר ותיווך בקוקאין.

- * גם כאן יש שוני בנסיבות האישיות. ב-ענין חביף על מי שלחובתו עבר מכביד בעבירות סמים, רכוש ואלימות, אשר החל להשתמש בסמים בגיל 17, גדל במשפחה נורמטיבית ומלוכדת, שולב בהליכי טיפול ושירות המבחן המליץ שלא לקטוע את ההליך הטיפולי, תוך התחשבות גם בהודאתו, נטילת האחריות והחרטה - הושתו 16 חודשי מאסר בפועל, מאסרים על תנאי, קנס בסך של 2,000 ₪, התחייבות ופסילה מותנית.
- לצד זאת אציין, כי המתחמים, אשר לגביהם קבע כב' הש' ג'ובראן כי הם "הולמים בעניינו, ואלו אף מקלים" - יכולים להוות אמת מידה עונשית הולמת, כפי שציינתי גם ל-ענין כהן. להשלמת התמונה אציין, כי כב' הש' ג'ובראן, בדחותו הבקשה, קבע לגבי העונש כי "היה מקום להשית עונש מאסר בפועל על המבקש, על אף התקדמותו השיקומית" וזאת כאשר "לא נעלמה מעיני התקדמותו המרשימה בשנה האחרונה".
- (7) רע"פ 747/14 לוי נ' מדינת ישראל (11.2.14), אליו הפנתה ב"כ המאשימה - נדחו ערעור ובקשת רשות ערעור של מי שהורשע, לאחר ניהול הוכחות, בהחזקה שלא לצריכה עצמית של כ-5 גרם הרואין (מחולק ל-6 מנות) ו-0.095 גרם קוקאין (בתיק אחד) וכן הורשע, על פי הודאתו, בהחזקת כחצי גרם הרואין לצריכה עצמית (בתיק שצורף). נקבע מתחם 8-18 חודשי מאסר. בהתחשב, בין היתר, בשיקול שיקומו של הנאשם, בתסקיר, שהיה חיובי בעיקרו והמליץ להעמידו בפיקוח שירות המבחן, תוך המשך הקשר הטיפולי לצד מאסר מותנה - הושתו 8 חודשי מאסר בפועל ומאסרים מותנים.
- * חרף השוני בסוג של אחד הסמים, בהינתן כי בעניינו מדובר בכמויות גדולות יותר ומגוון רב יותר של סמים - ניתן לגזור אמת מידה עונשית לעניינו, הגם שהמתחמים בעניינו חמורים יותר הן בחלקם התחתון והן בחלקם העליון, בהתחשב בנסיבות ההחזקה, מגוון הסמים והכמויות המשמעותיות שלהם.
- (8) רע"פ 3488/09 מנור נ' מדינת ישראל (27.4.09) - נדחתה בקשת רשות ערעור של מי שהורשע, לפי הודאתו, ב-2 עבירות סחר ב-MDMA וחשיש ובעבירה אחת של החזקת חשיש וקנבוס שלא לצריכה עצמית. תוך התחשבות בנסיבותיו האישיות, עברו הפלילי, בדברי המטפלת בו מספר שנים והמלצת שירות המבחן - הושתו 20 חודשי מאסר, 8 חודשי מאסר מותנה, חולטו רכבו ו-700 ₪ שנתפסו. ערעור שהגיש לבית המשפט המחוזי נדחה, אך בשל כך שהנאשם ואשתו היו בעלים במשותף ברכב שחולט ונוכח חוסר מודעותה לעבירות שביצע ברכב, נקבע כי החילוט יחול על מחצית שווי הרכב בלבד.
- (9) עפ"ג (מחוזי-מרכז) 15880-12-19 אביטן נ' מדינת ישראל (18.2.20) - הערעור על ת"פ (שלום-ראשל"צ) 44427-10-18 מדינת ישראל נ' אביטן (25.11.19), אליו הפנתה ב"כ המאשימה - נדחה בהסכמת המערער בהמלצת בית המשפט, למעט הפסילה בפועל שבוטלה, נוכח עמדת המאשימה וכדי לאפשר לנאשם להשתלב בעבודה מיד לאחר שחרורו ממאסר. בגין הרשעתו, על פי הודאתו, בסחר בכ-10 גרם קוקאין תמורת 5,500 ₪ נקבע מתחם 12-24 חודשי מאסר. בגין הרשעתו בסיוע לסחר ב-8 גרם קוקאין תמורת 5,400 ₪ נקבע מתחם 3-7 חודשי מאסר בפועל. הושתו 15 חודשי מאסר בפועל, 9 חודשי מאסר מותנה, 3,000 ₪ קנס, 15,000 ₪ התחייבות ופסילה בפועל ועל תנאי.

- 10) עפ"ג (מחוז-ת"א) 6495-09-15 מדינת ישראל נ' דחל (2.12.15) - התקבל ערעור המדינה. בגין הרשעתו על פי הודאתו בהחזקת כ-5 גרם הרואין מחולק ל-7 מנות שלא לצריכה עצמית נקבע מתחם 6-18 חודשי מאסר, חלף המתחם שנקבע בבית משפט השלום (להלן: האירוע הראשון). משכך חזר התיק לבית משפט השלום והנאשם הופנה לשירות המבחן. בין לבין החזיק המשיב כ-0.7 גרם קוקאין ב-5 שקיות וכ-1 גרם הרואין, הפריע לשוטר ושיבש מהלכי משפט (להלן: האירוע השני). התיק באירוע השני צורף לתיק באירוע הראשון. נקבע מתחם 6-18 לכל אחד מהאירועים. על צעיר, נעדר עבר פלילי, שהיה כבן 19 באירוע הראשון וכבן 21 באירוע השני - 12 חודשי מאסר בפועל לצד ענישה נלווית.
- 11) עפ"ג (מחוז-ב"ש) 25920-12-13 אל צאנע נ' מדינת ישראל (19.3.14), אליו הפנתה המאשימה - נדחה ערעור של מי שהורשע לפי הודאתו בביצוע עבירות סחר בסם מסוכן (9.94 גרם נטו קוקאין תמורת 4,000 ש"ח) והחזקת קוקאין במשקל 8 גרם שלא לצריכתו העצמית. נקבע מתחם של 12-36 חודשי מאסר בפועל בגין עבירת הסחר, ומתחם של 6-20 חודשי מאסר בפועל בגין עבירת החזקת הסמים. הושתו על הנאשם 28 חודשי מאסר בפועל, מאסרים מותנים, קנס בסך 4,000 ₪ ופסילה. בית המשפט המחוזי הבהיר כי יתכן והעונש אינו קל אך מדובר בעונש מאוזן וראוי נוכח העבירות והנסיבות.
- 12) ת"פ (שלום-חי') 16015-05-21 מדינת ישראל נ' אגייב (6.9.22), אליו הפנתה ב"כ המאשימה - בגין הרשעתו, על יסוד הודאתו, בהחזקת תערובת אבקה המכילה סמים מסוכנים מסוג MDMA ומשקל כולל של 100.15 גרם נקבע מתחם 16-36 חודשי מאסר בפועל. נוכח הסכמתה העקרונית של המאשימה לאימוץ המלצות שירות המבחן, נמצא כי יש הצדקה להריגה לקולה מטעמי שיקום, והושתו 9 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות, מאסר מותנה, צו פיקוח של 24 חודשים, 10,000 ₪ קנס ופסילה.
- 13) ת"פ (שלום-ב"ש) 52161-05-15 מדינת ישראל נ' אזולאי (18.1.16), אליו הפנתה ב"כ המאשימה - בגין הרשעתו, לאחר שמיעת ראיות, בהחזקת 15 יחידות הרואין במשקל כולל של 6.0383 גרם ומשקל אלקטרוני, בנסיבות של החזקת 1,602.6 ₪, 10 יורו ו-23 דולר במזומן - נקבע מתחם 10-20 חודשי מאסר בפועל. על בן 56, שלא בקו הבריאות, בעל עבר מכביד במגוון תחומים, לרבות סמים, בגין הוטלו עונשי מאסר ממושכים, לרבות עונשים צופי עתיד, שלא היה בהם כדי להרתיעו - נגזרו 16 חודשי מאסר בפועל, הופעל מאסר מותנה בן 12 חודשים, כך ש-8 חודשים ירוצו במצטבר והיתר בחופף, מאסרים מותנים ו-3,000 ₪ קנס.
- ד. בפסיקה עוברת כחוט השני חשיבות נסיבות הקשורות בביצוע העבירות, בהתאם לסעיף 40 ל-חוק העונשין, שכן אין דין עסקה בודדת כדין עיסוק בסחר בסמים, אין דין החזקת סוג סם אחד בכמויות קטנות כדין החזקת מגוון סמים בכמויות משמעותיות, ויש לתת את הדעת גם לאופן ביצוע הסחר, תוך שימוש ברכב וביצוע עבירות נוספות, כמו גם לחלקו של הנאשם. משכך התחשבתי בנסיבות הבאות:
- 1) התכנון שקדם לביצוע העבירות - מעצם טיבן וטבען קדם הן לעבירות החזקת הסמים והן לעבירות הסחר תכנון מוקדם. עובדות כתב האישום, בהן הודו הנאשמים, אמנם לא מובילות למסקנה שהנאשמים הם אותם "יוזרים" שהתכתבו עם הסוכנים עובר לביצוע עבירות הסחר ועמימות זו תיזקף לזכות הנאשמים בכל הנוגע לחלקם בביצוע העבירות - אולם התכנון המוקדם בא לידי ביטוי בפעולות שעשו הנאשמים בשלבים מתקדמים יותר של ביצוע העבירות, לרבות הבאת הסמים לרוכשים תוך שעות בודדות, לאחר תיאום טלפוני של מקום ביצוע הסחר.

סוחר, מפיצי ובלדרי הסמים מהווים חלק משמעותי בשרשרת הפצת הסמים, גם כשמדובר בכמויות קטנות וגם כשאין ראייה לכך שהם אותם "יוזרים" עמם סיכמו השוטרים לכתחילה, שכן "ברי כי מערכת הפצת הסמים לא יכולה לתפקד ללא שירותיהם של בעלי תפקידים 'קטנים' כמותו המשמשים חוליה בשרשרת, ואשר בלעדיהם לא יכון המעשה" (ראו סעיף 12 לפסק דינו של כב' הש' סולברג ב-ענין מועזיז).

דומה שאין מחלוקת כי שימוש ברכב לביצוע עבירה, כמו גם נהיגה ללא רישיון וללא ביטוח הן עבירות שקדם להן תכנון מוקדם מעצם טיבן וטבען.

2) חלקם של הנאשמים בביצוע העבירות - כאמור לעיל, בכל אחד מהאישומים אחד הנאשמים הוא המבצע העיקרי של הסחר בסמים בעוד השותף הוא המסייע ומשכך חלקו היחסי פחות. אמנם "ככלל, המסייע הוא שותף עקיף ומשני למבצע העבירה;... ותרומו מתבטאת ב'יצירת התנאים' לביצוע העבירה על ידי העברין העיקרי. תרומו היא בגדר 'אמצעי עזר' (פיזי או נפשי) של שותף עקיף ומשני (...)" - אולם "גם סיוע עשוי להיות, מטבע המציאות, בדרגות שונות של חומרה, אשר גם אם אינן מוציאות את העברין מהגדרת מסייע, יכולות בהחלט להשפיע על הענישה, וכך גם צו השכל הישר" [ראו פסקה ל"ב לפסק דינו של כב' הש' רובינשטיין (כתוארו אז) ב-פס"ד פדידה].

בעניינו, הנאשמים הם מי ששינעו את הסמים לסוכנים, מסרו להם אותם וקיבלו את התמורה הכספית - כל אחד לפי חלקו בכל אחד מהאישומים. חלקו של הנאשם 2 כמסייע לנאשם 1 באישום 1 בא לידי ביטוי בכך שנסע עימו, עשה בצוותא עמו שימוש ברכב לביצוע עבירת הסחר, ישב ברכב בעת שנאשם 1 מסר את 10 טבליות ה-MDMA והשיב לשאלת בבורב "10". חלקו של נאשם 1 כמסייע לנאשם 2 באישום 2 בא לידי ביטוי בכך שנהג ברכב, ללא רישיון וללא ביטוח, עשה עמו בצוותא שימוש ברכב לביצוע עבירת הסחר, ישב ברכב ומסר לאפריאט 10 טבליות MDMA בהתאם לבקשת נאשם 2, שיצא אותה עת מהרכב וסימן לאפריאט להגיע לרכב. לא ניתן להקל ראש בחלקו של כל אחד מהנאשמים הן בעבירת הסחר והן בעבירת הסיוע לסחר. נפסק לא אחת, שבמסגרת המאבק בנגע הסמים, יש צורך להכות בכל אחת ואחת מחוליות הפצת הסם, בין אם מדובר במי שהחזיק בסמים, סחר בהם או סייע לסחר בהם. כך נקבע בסעיף 5 לפסק דינו של כב' הש' עמית ב-ע"פ 3172/13 סואעד נ' מדינת ישראל (7.1.14) - "עלפגיעת הרעה של עבירות הסמים על תפקידו של בית המשפט במאבק בנגע הסמים... עמדת המשפטן הפעמיסרבות... אין ספור מילים נאמר בדבר הצורך להכות בכל אחת ואחת מחוליות הפצת הסם ואם אוסיף דברים, אהיה כמכניסת בן לעפריים..."

בנוסף, נאשם 1 הוא המבצע היחיד של עבירות הנהיגה ללא רישיון וללא ביטוח.

(3) אמנם הנזק שנגרם מביצוע העבירות לא משמעותי, מאחר שמדובר במכירה לסוכנים משטרתיים ובהינתן כי הסמים נתפסו. גם מביצוע עבירות נהיגה ללא רישיון וללא ביטוח (המיוחסות לנאשם 1 בלבד) לא נגרם נזק בפועל - אולם אין להקל ראש בנזק שהיה צפוי להיגרם מביצוע העבירות. בסחר בסמים ובהחזקתם טמון פוטנציאל נזק רב, בשל פגיעתם הרעה בבריאות הציבור, בחלקים נרחבים באוכלוסייה. כל אחד מהנאשמים החזיק כמויות לא מבוטלות (בלשון המעטה) של סמים מסוגים שונים, לרבות מהסמים הקשים והמסוכנים שב-פקודת הסמים. מקובלת עלי טענת ב"כ המאשימה, כי מגוון הסמים שהוחזקו מעיד על זמינות הסמים ופוטנציאל העסקאות. ודוק, כמו MDMA גם MethylMethCathinone, קטאמין, קוקאין ו-LSD (האחרון הוחזק רק על ידי נאשם 1) הם סמים מסוכנים וקשים [ראו קביעתו הנכונה של כב' הש' בן-טולילה ב-ת"פ 5680-02-18 מדינת ישראל נ' מועזיז (26.11.18) (להלן: גז"ד מועזיז)]. אמנם הערעור על העונש שנקבע בגז"ד מועזיז התקבל אולם הקביעות לגבי פוטנציאל הנזק בסמים סינטטיים בכלל וב-MDMA בפרט - אושרו ב-ע"פ מועזיז]. זאת ועוד, נפסק לא אחת, כי "הקוקאין הוא מן הנפוצים שבסמים ה'קשים', שסכנותיהם ונזקיהם ידועים" [סעיף 10 לפסק דינו של כב' הש' סולברג ב-ע"פ 4522/18 אסאבן נ' מדינת ישראל (11.11.18) והאסמכתאות שם]. המשנה לנשיאה, כב' הש' רובינשטיין אף קבע "קוקאין, סם המוות סדרתי שכוחו עמו לגרום רע" [פסקה ג' ב-ע"פ 7952/15 מדינת ישראל נ' שץ (15.2.16)]. כל אחד מהנאשמים סחר ב-10 טבליות MDMA (וסייע לסחר ב-10 טבליות MDMA נוספות) בכל אירוע. מדובר בכמות הגבוהה יותר מ-פי 3 מהכמות שהוגדרה לצריכה עצמית. הסמים הוחזקו על ידי הנאשמים בכמויות העולות פי כמה מהכמויות שהוגדרו לצריכה עצמית. כך, נאשם 1 החזיק בכפי 10 מהכמות שהוגדרה לצריכה עצמית של MDMA, כמעט פי 25 מהכמות שהוגדרה ל-קוקאין, כמעט פי 2 מהכמות שהוגדרה ל-LSD, מעל 7.5 גרם קטמין וכמעט 6 גרם MethylMethCathinone, שלגביהם לא נקבעה כמות לצריכה עצמית. נאשם 2 החזיק למעלה מפי 20 מהכמות שהוגדרה לצריכה עצמית של MDMA, למעלה מפי 6 מהכמות שהוגדרה ל-קוקאין, כמעט 14 גרם קטמין ומעל 2 גרם MethylMethCathinone, שלגביהם לא נקבעה כמות לצריכה עצמית. זאת ועוד, בסעיף 5 לפסק דינו ב-ע"פ 9910/17 גריפולינה נ' מדינת ישראל (3.5.18) קבע כב' הש' קרא (בהחזקת כמות גדולה מזו שלפני), כי יש להחמיר בענישה בעבירות החזקה שלא לצריכה עצמית של סמים קשים כגון קוקאין. אמנם "מנעד הענישה הוא רחב והוא תלוי נסיבות במקרה הספציפי סוג הסם, כמות הסם, נסיבות ההחזקה ועוד...", אולם "בתי המשפט נקראים תדיר להחמיר הענישה בעבירות סמים, במיוחד בעבירות של החזקת סמים קשים שלא לצריכה עצמית...". הגם ששם נדונה כמות גדולה בהרבה מאלו שלפני, "יחד עם זאת, בבואו של בית המשפט לקבוע את הענישה הראויה אין לערוך חישוב אריתמטי מדויק של גרמים אל מול חודשי מאסר, וכך גם אין לדבר על יחס ליניארי ישיר בין כמות הסם לבין העונש, וכל מקרה לגופו" [ראו קביעת כב' הש' בן-טולילה ב-ת"פ 25474-11-15 מדינת ישראל נ' וזוז (4.5.16), במסגרתו בגין החזקת 4 גרם נטו קוקאין שהוטמנו במיכל דלק ברכב נקבע מתחם 8-20 חודשי מאסר בפועל והושתו 10 חודשי מאסר בפועל, לצד ענישה נלווית]. ב-ת"פ 24558-11-14 ות"פ 30929-02-14 מדינת ישראל נ' חזיזה (17.9.15) בגין החזקת כ-5 גרם הרואין נקבע מתחם 8-18 חודשי מאסר בפועל, לאחר שכב' הש' בן-טולילה קבע, כי "אכן יש משמעות למשקל הסם בקביעת מתחם העונש, אך אין לבצע חישוב אריתמטי מדויק של משקל הסם אל מול חודשי המאסר". גם הנזק שהיה עלול להיגרם מביצוע עבירות נהיגה ללא רישיון וללא ביטוח הוא גבוה. מעבר לסכנה הרבה לביטחון כל המשתמשים בדרך (לרבות הנאשמים עצמם), הועמד הציבור כולו מפני פוטנציאל נזק כלכלי, בשל הקושי להיפרע במקרה של תאונת דרכים בעת נהיגה על ידי מי שנהג ללא רישיון נהיגה, כשמעולם לא הוציא רישיון נהיגה. (4) הסיבות שהביאו את הנאשמים לביצוע העבירות - מדברי נאשם 1 (בתסקיר מ-5.2.24), על כי התמודדותו עם משבר משפחתי סביב גירושי הוריו, לתפיסתו, השפיע על שיקול דעתו ובחירותיו. מדברי נאשם 2 (תסקיר מ-5.2.24) עלה, כי הרקע לביצוע העבירות הוא פיתוי לכסף קל והרצון להשתייך לחברה שולית ולנהל חיי ראוה כמוהם.

מתחמי העונש ההולמים

6. נוכח כל המפורט לעיל - אופי העבירות בהן הורשעו הנאשמים וחלקו של כל אחד מהם, הערכים המוגנים ומידת הפגיעה בהם, מדיניות הענישה הנוהגת ונסיבות ביצוע העבירות:
- מתחם העונש ההולם לאירוע המתואר באישום הראשון, הכולל עבירות בהן הורשע נאשם 1, קרי סחר ב-10 טבליות MDMA, הסתייעות ברכב לביצוע עבירה, נהיגה ללא רישיון (מעולם לא הוציא) וללא ביטוח הוא 12-24 חודשי מאסר בפועל לצד ענישה נלווית; עונשו של נאשם 2 ייגזר באופן התואם תרומתו לאירוע כמפורט לעיל, תוך שאתן דעתי לחלקו בסיוע לסחר ולכך שנאשם 2 לא הורשע בעבירות התעבורה.
- מתחם העונש ההולם לאירוע המתואר באישום השני, הכולל עבירות בהן הורשע נאשם 2, קרי סחר ב-10 טבליות MDMA והסתייעות ברכב לביצוע עבירה הוא 10-21 חודשי מאסר בפועל לצד ענישה נלווית; עונשו של נאשם 1 ייגזר באופן התואם תרומתו לאירוע, תוך שאתן דעתי לחלקו בסיוע לסחר ולכן שגם באירוע זה נהג ללא רישיון (מעולם לא הוציא) וללא ביטוח.
- מתחם העונש ההולם לאירועים המתוארים באישומים 3 ו-4 הוא 18-48 חודשי מאסר בפועל לצד ענישה נלווית בכל אירוע.
7. עבירות הסמים הן עבירות כלכליות וכאלו מחייבות עיצומים כלכליים שיהיה בהם כדי ללמד על חוסר הכדאיות בצבירת הון על חשבון בריאות הציבור. לצד זאת, בהתאם לסעיף 40 ח-ל-חוק העונשין, התחשבתי במצבם הכלכלי הנטען של הנאשמים, אך לא מצאתי לערוך אבחנה ביניהם בקביעת מתחם הקנס, אשר יהיה מתון בחלקו התחתון ויעמוד על 5,000 ₪-50,000 ₪ לכל אחד מהאירועים בכתב האישום.
8. כפי שנקבע בפסיקה ובהתאם להוראות סעיף 37 א-ל-פקודת הסמים, בעבירות הקשורות בסם מסוכן יש חשיבות לפסילה, קל וחומר כשהנאשמים הסתייעו ברכב בעת שינוע הסמים במסגרת עבירות הסחר, כפי שנקבע בסעיף 43 ל-פקודת התעבורה [נוסח חדש] (להלן: פקודת התעבורה).
- בעניינו של נאשם 1 מדובר בנוסף גם בנהיגה על ידי מי שמעולם לא הוציא רישיון נהיגה - עבירה שבצידה פסילת מינימום של 3 חודשים (כפי שנקבע בסעיף 38 ל-פקודת התעבורה), וללא ביטוח.
- אשר על כן, נוכח השוני בין הנאשמים גם בנושא זה - יש לקבוע מתחמים נפרדים לגבי הפסילה: מתחם הפסילה לנאשם 1 הוא 12-4 חודשי פסילה בפועל ופסילה מותנית בכל אירוע של סחר. מתחם הפסילה לנאשם 2 הוא 12-3 חודשי פסילה בפועל ופסילה מותנית בכל אירוע של סחר. מתחם הפסילה בכל אחד מאירועי החזקת הסמים נע מפסילה מותנית עד שנת פסילה בפועל. גזירת העונשים המתאימים לנאשמים במסגרת המתחמים

9. בגזירת העונש המתאים לכל אחד מהנאשמים התחשבתי, בהתאם לסעיף 40ג(ב) ל-חוק העונשין, בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות, כאמור בסעיף 40יא ל-חוק העונשין, כפי שעלה מהראיות לעונש, לרבות דברי אמו של נאשם 1 ואביו של נאשם 2, התסקירים שהוגשו בעניין הנאשמים, טענות ב"כ הצדדים ודברי הנאשמים עצמם: 10. הנסיבות האישיות והנתונים בהם התחשבתי בעניינו של נאשם 1:

א. נסיבות חיים של הנאשם, מצבו המשפחתי והכללי - נאשם 1 כבן 20 וחצי, רווק, מתגורר עם אמו ואחיו באור יהודה, השלישי מבין 4 ילדי הוריו, המצויים בסכסוך גירושין מתמשך, המאופיין במאבקי כוח ביניהם. אמו, בשנות ה-40 לחייה, עובדת כשותפה בעסק המשפחתי בתחום היופי. אביו, בשנות ה-50 לחייו, מתמודד עם לקות ראייה, עזב את הבית וגר עם בת זוגו. נאשם 1 התייחס לפגיעה רגשית שחוזה מהתנהלות אביו סביב הליך הפרידה וניתוק היחסים עמו ותיאר קשר חיובי ותמיכה שקיבל מבני משפחתו, לצד תקופות ריחוק ביחסים.

לדבריו, התמודד עם קשיים רגשיים סביב הליך הפרידה של הוריו באופן, שלתפיסתו, הוביל להתדרדרות התנהגותו וחברתו לחברה שולית, בה קיבל מענה לצרכי השתייכות וביטחון.

אמו של הנאשם התייחסה אף היא לקשיים הרגשיים של הנאשם והמשרב על רקע פרידת בני הזוג והצהרת אחיו הגדול.

בתקופה שקדמה לביצוע העבירות החל לצרוך קנבוס כאמצעי להרגעת תחושות לחץ ומתח איתן התמודד. לאחר כחצי שנה הפסיק לצרוך הסם בכוחות עצמו, עקב השפעה שלילית עליו. שלל נזקקות טיפולית בתחום וביטא ביטחון ביכולתו להימנע מצריכת קנבוס לאורך זמן. הביע עמדות מקלות לצריכת קנבוס אותו תופס כמסייע בהרגעה עצמית.

ב. לימודים - התמודד עם קשיים לימודיים והתנהגותיים, אובחן כסובל מהפרעת קשב וריכוז, בגינה נטל טיפול תרופתי. סיים 10 שנות לימוד. בגיל 16 נשר ממסגרת הלימודים, משהעדיף להשתלב בתעסוקה בתחום המשלוחים.

ג. שירות צבאי - נוכח מעורבותו הפלילית לא גויס לצבא על רקע אי התאמה.

ד. נטילת אחריות - נאשם 1 הודה בביצוע העבירות, הן בפני בית המשפט והן בפני שירות המבחן ונטל אחריות על התנהגותו הבעייתית. בטיעונו לעונש אמר "אני הייתי במשרב שלא מצאתי את עצמי, לדעת מי אני, אמנם הייתי בן 18 אבל לא ידעתי מה הצפי לא ידעתי מה אני עושה, אני מבין את החומרה שעשיתי ואקבל כל עונש...".

ה. מאמציו לחזור למוטב - בתסקיר מיום 5.2.24 פורט כי במסגרת הליך המעצר שירות המבחן התרשם מצעיר המצוי בשלבי גיבוש זהות עצמית, דפוסים אימפולסיביים לצד התנהלות ממוקדת בעשיית רווח כספי מהיר למילוי צרכיו המידיים. במסגרת הליך המעצר חלה העמקה במעורבות נאשם 1 בעולם הסמים ללא בחינת הסיכונים וההשלכות לכך. חרף קיומו של סיכון להמשך התנהלות שולית ופורצת גבולות בעתיד, התרשם שירות המבחן כי להליך המשפטי משמעות מרתיעה ומציבת גבול ושהמפקחים מתאימים לפקח ולצמצם הסיכון. משכך, המליץ שירות המבחן על שחרורו ממעצר. במסגרת צו פיקוח מעצר, השתלב נאשם 1 ב-26.6.23 בקבוצה טיפולית-שבועית לעצורי בית. הגיע באופן סדיר ושיתף פעולה כנדרש, ביטא קול עצמאי ומשמעותי בפתיחות וחש תחושת קבלה ושייכות למסגרת הקבוצתית ולחברי הקבוצה. נאשם 1 היה עסוק בהשלכות ההליך הפלילי על חייו ובמחירים הנלווים לכך ברמה האישית, המשפחתית והתעסוקתית, בהתמודדות עם לחצים ברמה הרגשית והכלכלית. בהדרגה הצליח להתייחס יותר לדפוסיו הבעייתיים והיה מגויס להליך הטיפול. עלו דפוסים התנהגות המאופיינים בצורך בסיפוק צרכיו באופן מדי וקשיים בבחינת השלכות מעשיו לטווח הרחוק ובהצבת גבולות פנימיים. לאחר שבחודש נובמבר 2023 נעצר נאשם 1 בגין הפרת הוראה חוקית ושהה במעצר כחודש, שוחרר ושולב בקבוצת עצורי בית. לאורך תקופת הפיקוח מרבית בדיקות לאיתור שרידי סם נמצאו תקינות. ב-15.1.24 מסר בדיקה שנמצאה חיובית לסם מסוג קנבוס. ב-30.1.24 שולב נאשם 1 בטיפול פרטני.

להתרשמות שירות המבחן, נאשם 1 ביטא יכולת להתייחסות ביקורתית ולהתדרדרות. לצד זאת, ניכר שהוא מתקשה להעמיק בבחירותיו הבעייתיות, שולל אפשרות להתנהגות בעייתית בעתיד, מרוכז בצרכיו המידיים, קידום שאיפותיו וקיום שגרת חיים יציבה. להתרשמותם, מדובר בצעיר בלתי מגובש, המתמודד עם קשיים רגשיים, קשיי הסתגלות למסגרות ודפוסים התנהגות אימפולסיביים ובעייתיים. במצבי עמימות, משבר ופגיעה ברמה רגשית עלול להתנהג באופן תועלתני ופורץ גבולות ללא שקילת השלכות בחירותיו.

בהתאם להמלצת שירות המבחן לדחייה של 4 חודשים, נתבקש שירות המבחן להגיש תסקיר משלים. בתסקיר המשלים מ-16.7.24 נמסר שהתקיימו כ-15 מפגשי טיפול פרטני שהסתיימו ב-3.7.24, אליהם הגיע באופן סדיר, עמד בכללי הטיפול, התמיד וערך מאמצים לקידום עצמו, שיתף בקשיים עמם התמודד ברקע לביצוע העבירות ובלחציו סביב ההליך המשפטי, הגבלת תנועתו, קשייו ברמה הכלכלית והצורך במסגרת עבודה מאורגנת. נאשם 1 הצליח בהדרגה לשתף מעולמו הפנימי ולגלות מודעות לדפוסיו, הצורך בשייכות ובריגוש שעמדו ברקע לביצוע העבירות. לא הגיע לבדיקות לאיתור שרידי סם בתאריכים 15.5.24, 10.7.24 ו-15.7.24. הבדיקה האחרונה מחודש פברואר 2024 העידה על העדר שרידי סם. נאשם 1 טען כי סובל מדלקת בשתן באופן המקשה עליו ביצוע הבדיקה ולדבריו נמנע מצריכת סמים.

שירות המבחן התרשם שנאשם 1 ערך מאמצים לשיתוף פעולה, הביע מוטיבציה לשינוי אורחות חייו, אך ניכר קושי להקפיד על בדיקות לאיתור שרידי סם וחוסר בהירות בנושא. נאשם 1 הביע נכונות להמשיך ולהעמיק בדפוסים התנהגותו תוך שהודגשה לו חשיבות שיתוף הפעולה, ובכלל זאת, הגעתו לבדיקות לאיתור שרידי סם.

נאשם 1 שיתף כי הוגש נגדו כתב אישום בגין החזקת סכין. לדבריו, התמודד עם מצוקה רגשית סביב תנאי מעצרו, אירועי ה-7.10.23 ופרוץ המלחמה, ומשכך יצא להתאווור באזור מגוריו כשהוא מצויד באמצעים להגנה עצמית, ושלל כוונה פלילית כלשהי.

שירות המבחן העריך כי פחת הסיכון להישנות עבירות דומות בעתיד, וכי קיימת חשיבות להעדפת הפן השיקומי-טיפולי, להטלת צו מבחן במהלכו ישולב בטיפול קבוצתי לצעירים עוברי חוק. לעמדת שירות המבחן, הטלת מאסר, ולו בעבודות שירות, עלולה להוביל לרגסיה במצבו ותפקודו ולהפך את האיוון אליו הצליח להגיע. לפיכך, המליץ שירות המבחן גם על 250 שעות של"ץ לצורך הצבת גבול להתנהלותו החמורה בצד האפשרות לפצות בתרומה לקהילה והזדמנות להמשיך בחייו ולחזק חלקיו המתפקדים. הומלץ על מתן הוראה למסירת בדיקות איתור שרידי סם. בטיעונו לעונש אמר נאשם 1 "... ברוך השם היה לי הליך ארוך עם שירות המבחן, גם שליטה בכעסים וגם טיפולים במעצר בית. אני רוצה להמשיך עם שירות המבחן אם אפשר ואני מתנצל על הכל".

בדין הטיעונים לעונש נתבקש תסקיר משלים בעניין נאשם 1, לרבות בכל הנוגע להמשך שיתוף הפעולה ובדיקות לאיתור שרידי סם. מהתסקיר המשלים מיום 12.11.24 (נושא תאריך 14.10.24) עלה כי חרף המפורט לעיל, חלה גרסיה במצבו ובשיתוף הפעולה וכי הלכה למעשה נאשם 1 לא הפנים לעומק את משמעות והצורך הטיפולי. במהלך תקופת הדחייה סיים נאשם 1 השתתפותו בשיחות הפרטניות ומאז עלה קושי מצדו לשותף פעולה באופן יציב ורציני. ביטא חוסר שביעות רצון ממצבו, תוך התמקדות במחירים הנלווים להליך המשפטי, לתנאיו המגבילים, קשייו הכלכליים ובמציאת מסגרת עבודה מאורגנת. ביטא תחושות כעס וייאוש ממצבו והתמקד בכך שהצורך בשיתוף פעולה עם שירות המבחן מעכב ומהווה מכשול להתקדמות בחייו. לא הגיע למסור בדיקות לאיתור שרידי סם אליהן הופנה באופן שבועי. שירות המבחן הבהיר, כי אין בידיו אינדיקציה ברורה למצבו ההתמכרותי העדכני.

שירות המבחן סיכם, כי לאורך תקופת האבחון והליך המעצר ערך נאשם 1 מאמצים לשיתוף פעולה בשיחות בהן שולב, גילה תובנות ראשוניות על עצמו וקשייו, העמיק באופן ראשוני בגורמי הסיכון במצבו, תוך התבוננות על עצמו ובחירותיו, והצליח להיעזר בשיחות בהתאם לכוחותיו. אולם, בחודשים האחרונים, עלו, כאמור, קשיים מצדו לשותף פעולה. במצב דברים זה, נמנע שירות המבחן מהמלצה טיפולית בעניינו. שירות המבחן המליץ להביא בחשבון את גילו הצעיר, העדר הרשעות קודמות, התקופה בה הצליח להתנהל ביציבות ולקדם עצמו ולהטיל עליו ענישה מוחשית של מאסר בדרך של עבודות שירות, שלא לתקופה מקסימלית, כדי שיוכל לעמוד בתנאיה ולסיימה.

ו. הנזקים שנגרמו לנאשם 1 מביצוע העבירות ומהרשעתו - לדברי ב"כ נאשם 1 בטיעוניו לעונש, משך כל הזמן שמנהל נאשם 1 את עניינו המשפטי הוא לא עבד, מצבו הכלכלי החרף והוא נאלץ לחיות על חשבון אמו, שכורעת תחת העול הכלכלי. לדבריו נאשם 1 היה עצור כ-3.5 חודשים מאחורי סורג וברח ובמעצר בפיקוח אלקטרוני כחצי שנה. ז. השפעת העונש על נאשם 1 ומשפחתו - תחילה שירות המבחן הביע עמדה לפיה מאסר בעבודות שירות עלול להוביל לרגסיה במצבו ותפקודו ולהפר את האיזון אליו הצליח להגיע (בתסקיר מ-16.7.24). בהמשך, נוכח הקשיים שגילה נאשם 1 בשיתוף פעולה, המליץ שירות על הטלת מאסר לריצוי בעבודות שירות, לא לתקופה המקסימלית (תסקיר מ-14.10.24).

אמו של הנאשם תיארה את הקשיים הרבים עמם היא מתמודדת עוד לפני מעצרו של הנאשם ולאחריו, בהיותה המפקחת העיקרית על הנאשם. ברי כי עונש מאסר בפועל על בנה, כאשר כל ילדיה מקיימים אורח חיים נורמטיבי, ישפיע עליה קשה, קל וחומר נוכח גילו הצעיר.

לטענת ב"כ נאשם 1 מדובר בצעיר כבן 20, עונש מאסר עלול לפגוע בו באופן ממשי. מאז גירושי הוריו, האם מגדלת אותו לבדה, מלווה, תומכת ומסייעת, על אף קשייה האישיים, ושליחתו למאסר תפגע בה ללא ספק.

ח. עבר פלילי - נאשם 1 נעדר הרשעות קודמות.

ט. חלופת הזמן - מביצוע העבירות חלפו כמעט שנתיים.

11. הנסיבות האישיות והנתונים בהם התחשבתי בעניינו של נאשם 2:

א. נסיבות חיים של הנאשם, מצבו המשפחתי והכללי - כבן 21, רווק, טרם מעצרו התגורר בבית אביו ובת זוגו. משפחת מוצאו מונה זוג הורים גרושים ו-3 ילדים בגילאי 19-26, כשהוא הקטן מבניהם. אביו, כבן 52, נשוי בשנית, ולו ילדה בת 6 מנישואיו אלו, אחות למחצה של נאשם 2. לבת זוגו של האב 3 ילדים מנישואים קודמים. לדברי נאשם 2 הוא גר עמם מגיל צעיר ומתייחס אליהם כאחיו. אביו עובד במחלקת התברואה של עיריית תל-אביב ולבת זוגו עסק למכירת מזון. אמו, כבת 49, עובדת בחנות בגדים. הוריו התגרשו כשהיה כבן 9. תחילה גר עם אמו ואביו היה מגיע לבקרם, אך בהמשך עבר להתגורר אצל אביו, שם גר עד מעצרו. תיאר גירושי הוריו כטראומטיים עבורו, חווה קושי עקב חוסר בדמות אב ואם יציבות ונוכחות בתקופות חיים שונות. דיבר על כך בצמצום והתקשה לחשוף רגשותיו מעבר לכך. תיאר קשר קרוב וטוב עם הוריו, אחיו ובת זוגו של אביו, אך לא משתפם בקשייו ורגשותיו ומתמודד עם כך לבדו. אביו של הנאשם סיפר אף הוא על קשיי הנאשם כתוצאה מהגירושים ועל התגייסותו למען בנו מאז מעצרו, במסגרת הפיקוח עליו.

בגיל 17 התנסה בקנבוס בנסיבות חברתיות. שלל שימוש בסמים ונזקקות טיפולית בתחום. ב. לימודים - סיים 12 שנות לימוד. בכיתה י' עזב את המסגרת הלימודית ושולב במסגרת אחרת. בילדותו אובחן בהיפראקטיביות והתקשה לשבת בכיתה וללמוד לאורך זמן. קיבל טיפול תרופתי שסייע לו עם קשייו, אותו הפסיק עקב תופעות לוואי שחווה. התנהגותו במסגרת בית הספר התאפיינה לעיתים בקושי לעמוד בכללים והגעתו לא הייתה סדירה.

ג. שירות צבאי - זמן לשרשרת חיול 3 פעמים אך סירב להתגייס על רקע חששו מהחוקים והגבולות של המסגרת הצבאית וריצה 3 עונשי מאסר בכלא צבאי. ד. תעסוקה - מגיל 16 ועד למעצרו עבד במספר מסגרות תעסוקתיות במגוון תחומי עיסוק לתקופות קצרות, ובשנה האחרונה טרם מעצרו עבד במכולת המשפחתית. ה. נטילת אחריות - נאשם 2 הודה בביצוע העבירות, הן בפני בית המשפט והן בפני שירות המבחן ונטל אחריות על ביצוען.

ו. מאמצי הנאשם לחזור למוטב - חרף הצהרותיו המילוליות ועל אף הזדמנויות חוזרות שניתנו לו - נאשם 2 לא ערך מאמצים לחזור למוטב.

בתסקיר מיום 5.2.24 פורט כי במסגרת הליך המעצר התרשם שירות המבחן כי נאשם 2 מצוי בקו התפר בין ניהול אורח חיים שולי לבין ניהול אורח חיים יצרני ומקדם, כי לנאשם 2 קשיים בהצבת גבול פנימי, בוויסות דחפיו במצבי סיכון ודחק ואי מחשבה על השלכות מעשיו וקיימת רמת סיכון להישנות התנהגות עוברת חוק בתחום הסמים. במסגרת צו פיקוח מעצרים מ-7.6.23 השתלב נאשם 2 בקבוצה המיועדת לעצורי בית, אחת לשבוע, אך התקשה לקחת חלק פעיל בשיח הקבוצתי, מופנם, ולרוב התייחסויותיו היו ילדותיות וקונקרטיות. הגיע למפגשים באופן קבוע ומסר בדיקות שתן ללא שרידי סם. ב-2.11.23 נעצר בגין הפרת תנאים, התקשה להעמיק במשמעות בחירתו בפתרונות עובדי חוק ולבחון היבטים נוספים שעולים מבחירותיו, המהווים גורם מגביר סיכון עבורו, ובכלל זאת, נטייתו לקבלת החלטות ללא שקילת משמעות והתנהלותו סביב מציאת פתרונות זמניים לצרכים מידיים. לצד זאת, הכיר בקשייו בהצבת גבול לעצמו, כשלהתרשמות שירות המבחן, הסרת האיזוק וההקלה בתנאי שחרורו תרמו לפריצת גבולות ולהתרופפות יכולתו להתנהל באחריות. על מנת לצמצם הסיכון נדרשים גבולות ברורים, לצד המשך שילובו בטיפול לצורך קידום רכישת מיומנויות לניהול אורח חיים נורמטיבי ויצרני. לאחר שחרורו המשיך נאשם 2 להשתתף בקבוצת עצורי הבית, אך התקשה להיעזר בה וביטא עייפות מההליך המשפטי.

נאשם 2 תיאר עצמו כאימפולסיבי שלא חושב על השלכות מעשיו ופועל ללא שיקול דעת וויסות. בשיחות עמו היה עסוק במחירים שמשלם בשל מעצרו והימשכות ההליכים.

שירות המבחן התרשם מצעיר המתמודד עם אתגרים וקשיים רגשיים מאז גירושי הוריו, מאז שנות התבגרותו גייס כוחות לתפקוד ונמנע ממעורבות עם החוק באופן שמצביע על יכולות בסיסיות לתפקוד והסתגלות.

בתסקיר המשלים מיום 31.3.24 פורט כי בשיחה עדכנית מסר נאשם 2 שהוא עובד עם אביו לסירוגין. נאשם 2 ייחס קשייו בשיתוף פעולה מקדם לדפוס אישיותו המאופיינת בסגירות ובמופנמות. להתרשמות שירות המבחן, נאשם 2 התקשה להתייחס להיבטים נוספים בהתנהגותו המהווים גורם מגביר סיכון ויש לו יכולת מצומצמת לבחון לעומק את בחירותיו.

נאשם 2 נעדר בשלות ומוטיבציה ממשית להסתייע בהליך טיפולי משמעותי. בלט כי הוא מרוכז במחירים הנלווים להליך הפלילי ורצונו בסיום ההליכים במהרה ושיבה לשגרת חייו. להערכתו, נאשם 2 מאופיין בחשיבה לטווח קצר. בהתחשב בקושי לבחון לעומק נסיבות העבירה והיעדר בשלות להשתלב בהליך טיפולי - נאשם 2 לא נמצא מתאים להשתלב בהליך טיפולי בשירות המבחן, ושירות המבחן הבהיר שאין בידיו המלצות נוספות לעניין תנאיו או לעניין שילובו בטיפול.

במעמד הדיון מיום 8.4.24 עתרה ב"כ נאשם 2 לדחייה נוספת לצורך בחינת הקושי של נאשם 2 מול שירות המבחן, כשלבדבריה, נקבעה לו פגישה עם גורמי טיפול מהסנגוריה הציבורית לשם בחינת הליך טיפולי שיתאים לקשייו. נאשם 2 מסר "אני ממש רוצה ומשתדל ובאמת קשה לי, קשה לי באמת. הקצינת מבחן מכירה אותי ורואה שקשה לי והיא אמרה שאני משתדל, אני מנסה כמה שאני יכול ואני לא מצליח, באמת שקשה לי. אני רוצה להשתלב בהליך טיפולי של הסנגוריה הציבורית ואני אעשה שם מאמץ לשתף פעולה". בהתחשב בגילו הצעיר והעדר עברו הפלילי ובכך שהביע מוטיבציה, ולו מילולית, להירתם להליך טיפולי, ניתנה לנאשם 2 הזדמנות נוספת, מבלי להביע עמדה ולו ברמז לגבי תוצאות ההליך, ושירות המבחן נתבקש להגיש תסקיר משלים בעניינו, תוך התייחסות להירתמותו לטיפול, בין במסגרת שירות המבחן ובין במסגרת מוכרת אחרת.

חרף האמור, בתסקיר המשלים מיום 8.7.24 עלה כי נאשם 2 מסר כי בסיוע אביו פנה לטיפול פסיכולוגי פרטי, אך הפסיקו לאחר 2 פגישות, משום שהתקשה להתחבר לטיפול. ניכר כי נאשם 2 מגלה פאסיביות, מתקשה לזהות צרכים טיפוליים ולהתייחס באופן ענייני לקשייו והתמודדותיו. בלט כי נאשם 2 לא מגלה מוטיבציה להסתייע בגורמי טיפול, לרבות בשירות המבחן. עמדת נאשם 2 משקפת תחושת מיצוי בקשר עם שירות המבחן, כשהוא עסוק ברצונו לסיים ההליכים המשפטיים במהרה. במצב הדברים האמור, נוכח מאפייניו וקשייו, כשלא חל שינוי בעמדותיו, עסוק במחירי ההליך המשפטי על חייו ולא מגלה פניות רגשית ומעשית להיתרם מהתערבות טיפולית - שירות המבחן לא הוסיף על תסקיריו הקודמים.

בטיעונו לעונש אמר נאשם 2 "אני ממש מבין את המעשה החמור שעשיתי ואני ממש משתדל ומנסה ובשירות המבחן ממש קשה לי להיפתח לספר דברים, ממש קשה לי, אני רוצה להמשיך בדרך הטובה ולהמשיך לעבוד".

ז. הנזקים שנגרמו לנאשם מביצוע העבירות ומהרשעתו - לדברי באת כוחו, נאשם 2 היה תקופה ממושכת בתנאים מגבילים, חווה טלטלה של ממש בתקופה בה היה עצור ומאוד חושש מחזרה לכלא.

ח. השפעת העונש על הנאשם ועל משפחתו - לדברי ב"כ נאשם 2 בטיעוניה לעונש, מדובר בנאשם בעל קווי אישיות ילדותיים, ובנקל ניתן יהיה לנצלו במסגרת המאסר, מה שעלול להוביל לסיכון במצבו.

מדברי אביו עלה הקשר המיוחד והחזק בין האב לבנו, החשש הרב כי מאסר עלול לדרדר את מצבו ומשכך ברי כי עונש מאסר יקשה גם על אביו ומשפחתו.

ט. עבר פלילי - נאשם 2 נעדר הרשעות קודמות, אך לחובתו 10 רישומי תעבורה (טל/1), בהם נדון לתשלום קנסות. י. חלופה הזמן - מביצוע העבירות חלפו כמעט שנתיים.

הכרזה על הנאשמים כסוחרי סמים וחילוט הרכוש שנתפס

12. לא מצאתי לקבלת עתירת המאשימה להכריז על הנאשמים כסוחרי סמים, שכן בהתאם לסעיף 36א(ב) ל-פקודת הסמים בית המשפט יקבע זאת בהכרעת הדין. במסגרת הצגת הסדר הטיעון ומתן הכרעת הדין בעקבותיו, לא הייתה התייחסות מי מהצדדים לעתירה זו - שאף כלל לא הועלתה במסגרת כתב האישום (להבדיל מהבקשה לחילוט רכוש). בקשה לתקן את הכרעת הדין היה על המאשימה להפנות לכב' הש' משעלי ביטון, אשר הרשיעה את הנאשמים ואשר חרף הרשעתם לא קבעה כי הם סוחרי סמים ואף לא התבקשה לעשות כן. בנסיבות אלו, בחלוף כשנה וחצי ממועד מתן הכרעת הדין, מאחר שהבקשה לא עומדת בתנאי החוק והפסיקה - לא ראיתי לנכון ליתן בשלב זה הכרעת דין מתקנת ומשלימה ביחס לסוגיה זו, קל וחומר מבלי שהוסבר מדוע לא הובררה שאלה זו בעת הצגת הסדר הטיעון ומתן הכרעת הדין [ראו והשוו פסק דינה של כב' הש' ברלינר ב-ע"פ 170/07 מטיס נ' מדינת ישראל (19.11.07)]. לצד זאת, בהינתן כי בקשת המאשימה לחלט את הרכוש שנתפס אצל הנאשמים, הכולל טלפונים ניידים של שניהם והכסף שנתפס בחדרו של נאשם 2 (המקום בו נתפסו הסמים כמפורט באישום הרביעי), ומשב"כ הנאשמים והנאשמים עצמם לא התנגדו לבקשה זו, עליה חזרה ב"כ המאשימה גם בטיעוניה לעונש - מצאתי לנכון להורות על חילוט הכסף שנתפס בחדרו של נאשם 2 המפורט בסיפת כתב האישום ועל חילוט הטלפונים הניידים של שני הנאשמים, שכן כל אלו שימשו לביצוע העבירות וכשכר בעדן.

מיום 10.7.2012 שיקלשישקולי שיקום

13. סעיף 40ד ל-חוק העונשין קובע כי אם בית המשפט "מצא כי הנאשם השתקם או כי יש סיכוי של ממש שישתקם, רשאי הוא לחרוג ממתחם העונש ההולם". ב-ע"פ 6637/17 קרנדל נ' מדינת ישראל (18.4.18) (להלן: עניין קרנדל), אליו הפנה ב"כ נאשם 1, קבעה כב' הש' ברק ארז כללים לגבי אופן יישום סעיף 40ד(א) ל-חוק העונשין, אותו "יש ליישם בזירות", אולם "עם זאת, יש לתת לו משמעות מעשית". עוד נקבע כי שיקולי ההלימה "לא מתפוגגים מאליהם... גם כאשר חלים שיקולי השיקום..." , אך לצד זאת "יש להקפיד על כך שהבחירה בעונש לא תפגע באופן ממשי בסיכוי השיקום..." (סעיף 22 ל-ענין קרנדל). כן נקבע כי על מנת לעמוד בתנאי סעיף 40ד(א) ל-חוק העונשין, על הנאשם להביא "עובדות וראיות לסיכוי השיקום, להבדיל מטענות בעלמא...". אלו ניתן להוכיח באמצעים שונים "...ובראשם התסקיר של שירות המבחן" (סעיף 23 ל-ענין קרנדל). אמנם בפסיקה לא ניתנה תשובה כוללת לשאלה באילו נסיבות יכיר בית המשפט בקיום "סיכוי של ממש שישתקם" - אך קיימים שיקולים שבכוחם ללמד על קיומו של סיכוי זה. הודגש כי לא מדובר ברשימה ממצה של השיקולים וכי לא די בקיום שיקול זה או אחר כדי להצדיק חריגה מהמתחם, שכן לרוב שיקולים אלו מובאים במסגרת קביעת העונש בתוך המתחם (סעיפים 24 ו-25 ל-ענין קרנדל).

14. אציין כי ענין קרנדל שונה מעניינו הן מבחינת העבירות בהן הורשעה ונסיבות ביצוען והן מבחינת נסיבותיה האישיות. ב-ענין קרנדל נקבע כי המערערת עברה הליך שיקום עקבי ומשמעותי ושירות המבחן התייחס למאמצים הכבירים להתפתחות אישית, לגביהם נקבע כי הם מהווים "נסיבות מיוחדות ויוצאות דופן". בקבלה הערעור, קבעה כב' הש' ברק ארז כי "קיימת סכנה של ממש שריצוי של עונש מאסר בפועל ייחבל בהמשך התהליך החיובי שעוברת המערערת" ולכן בהינתן קיום שיקולי שיקום מובהקים - "יש להקל בעונשה של המערערת מטעמי שיקום" (סעיפים 28-29 לפסק דינה של כב' הש' ברק-ארז ופסק דינו של כב' מ"מ הנשיא הש' פוגלמן ב-ענין קרנדל).

בשונה מ-ענין קרנדל, בעניינו של מי מהנאשמים שלפני לא מתקיימים טעמים המצדיקים חריגה מהמתחמים בשל שיקולי שיקום. הנאשמים שלפני לא עברו הליכי טיפול עקביים ומשמעותיים, לא הביעו מוטיבציה כנה ואמתית להשתקם ואין אינדיקציות לשינוי עמוק בהתנהגותם ובדרך חשיבתם. מעבר לחומרת העבירות שביצע כל אחד מהנאשמים, הנאשמים לימדו על עצמם כי הם לא מעוניינים לעבור הליך שיקום. שירות המבחן התרשם מקיום גורמי סיכון בעניינו של נאשם 1, הכוללים היעדר כלים להתמודדות מקדמת בהתנהלותו, הצורך בסיפוק מידי של צרכיו, קושי בבחינת השלכות מעשיו לטווח רחוק ובהצבת גבולות פנימיים לעצמו ולאחרים, הפרת תנאי השחרור וקושי להימנע משימוש בחומרים ממכרים לאורך זמן. גורמי הסיכון לנאשם 2 כוללים קשייו לעמוד בגבולות, חוקים וקבלת סמכות, קשייו לשתף מצוקותיו ולהיעזר בסביבתו, מה שיוצר לחץ ותסכול. תחושות אפליה, נחיתות ותסכול מצד בני משפחתו עקב קשייו הנפשיים שנבעו מגירושי הוריו. נאשם 2 צעיר בעל קווי אישיות ילדותיים ולא בשלים, שנעדר כלים ומיומנויות להתמודדות עם מצבי קונפליקט, מאופיין באימפולסיביות וקושי בוויסות רגשי, שתורם לבחירותיו המכשילות ונעדר מוטיבציה לשינוי.

אף אחד מהנאשמים לא הביע מוטיבציה לעבור הליך שיקום, כאשר בעניינו של נאשם 1 לא ברור עומק התמכרותו נוכח קשייו לשתף פעולה עם מסירת בדיקות לגילוי שרידי סם, אף אחד מהנאשמים לא השתלב בהליך טיפול משמעותי, מעבר לקבוצה של עצורי בית ושיחות פרטניות, לא רק שאין אינדיקציות לשינוי עמוק בהתנהגות ובדרכי החשיבה, אלא שהתרשמות שירות המבחן מהנאשמים היא הפוכה. בנסיבות אלו, כאשר מרבית התנאים שנקבעו ב-ענין קרנדל לא מתקיימים - לא שוכנעתי כי יש לחרוג ממתחמי הענישה ההולמים בשל שיקולי שיקום.

מיום 10.7.2012 סוף דבר

15. נוכח כל המפורט לעיל, תוך התחשבות בצורך בהרתעה אישית ובהרתעת הרבים, בהתאם לסעיפים 140 ו-140ז ל-חוק העונשין ומשלא מצאתי מקום לחרוג ממתחמי העונש ההולמים בשל שיקולי שיקום או הגנה על שלום הציבור לפי הוראות סעיפים 140 ו-140ה ל-חוק העונשין - מצאתי כי יש למקם כל אחד מהנאשמים בחלקם התחתון של המתחמים שקבעתי, אך לא בתחתיתם, לגזור על כל אחד מהנאשמים עונש כולל לכל האירועים, תוך חפיפה מסוימת בין העונשים. שני הנאשמים צעירים, נעדרו עבר פלילי, הודו בשלב מוקדם של ההליך והביעו רצון לנהל אורח חיים תקין ויציב. שירות המבחן התרשם כי ההליך המשפטי מהווה גורם מרתיע ומציב גבול. השניים נטלו חלק בהליך טיפולי לאחר שחרורם ממעצר, הגם שלהתרשמות שירות המבחן, איש מהם לא נתרם באופן מהותי וממשי מהליכים אלו. נתתי דעתי גם לכך שחלפו כמעט שנתיים מביצוע העבירות, לרקע הנורמטיבי, דברי הוריהם (אם נאשם 1 ואב נאשם 2), נסיבותיהם האישיות שנסקרו בהרחבה לעיל, תקופת מעצרם והשלכותיה, התקופה בה היו במעצר בפיקוח אלקטרוני והתקופה בה שהו בתנאים מגבילים. נתתי דעתי גם לכך שהנאשמים הופנו לממונה על עבודות שירות, אולם הפנייתם נעשתה תוך הבהרה שאין בכך כדי לטעת בהם ציפייה כלשהי לגבי תוצאות ההליך ומשכך הגם שנמצאו מתאימים, אין בכך כדי לכבול ידי בית המשפט בגזירת דינם [ראו והשוו סעיף 7 להחלטת כב' הש' קרא ברע"פ 2298/20 עזרא נ' מדינת ישראל (5.4.20)]. מכל המקובץ לעיל, תוך התחשבות במספר העבירות, תדירותן, בזיקה ביניהן, תוך שמירה על יחס הולם בין חומרת מכלול המעשים ומידת אשמתם של הנאשמים לבין תקופת המאסר שעליהם לשאת, אני גוזרת על הנאשמים את העונשים הבאים:

נאשם 1 -

(א) 18 חודשי מאסר בפועל, בניכוי ימי מעצרו בהתאם לרישומי שב"ס.

(ב) 6 חודשי מאסר על תנאי, למשך 3 שנים מיום שחרורו, שלא יעבור כל עבירת פשע לפי פקודת הסמים.

(ג) חודשיים מאסר על תנאי, למשך 3 שנים מיום שחרורו, שלא יעבור כל עבירה תוך הסתייעות ברכב לעבור עבירה, נהיגה ללא רישיון נהיגה או נהיגה בפסילה.

(ד) קנס בסך 5,000 ₪ או 100 ימי מאסר תמורתו.

הקנס ישולם ב-10 תשלומים שווים ורצופים, החל מיום 9.1.25 וכל 9 בחודש שלאחריו.

אם לא יבוצע תשלום במועדו - תעמוד כל יתרת הקנס לפירעון מיידי.

(ה) 3,000 ₪ התחייבות, למשך 3 שנים מיום שחרורו, שלא יעבור כל עבירה לפי פקודת הסמים, כל עבירה תוך הסתייעות ברכב לעבור עבירה, נהיגה ללא רישיון נהיגה, נהיגה בפסילה או נהיגה ללא ביטוח.

על הנאשם להצהיר על ההתחייבות היום. לא יצהיר על ההתחייבות היום - יהיה על הנאשם לרצות 30 ימי מאסר בפועל לשם כפיה.

(ו) 9 חודשי פסילה מקבל או מהחזיק רישיון נהיגה.

הפסילה בפועל תחל ביום שחרורו מהמאסר, במצטבר לכל פסילה אחרת שטרם סיים לרצות.

מובהר לנאשם כי עליו להפקיד במזכירות בית המשפט את רישיון הנהיגה או תצהיר על העדרו ואישור על סיום ריצוי המאסר.

על הנאשם להפקיד רישיון נהיגה, גם אם תוקף רישיון הנהיגה פקע.
לא יופקד הרישיון או תצהיר על העדרו - תחל הפסילה בפועל, הנאשם יחשב פסול מלנהוג, אך הפסילה לא תימנה כל עוד לא יופקד הרישיון או התצהיר, ולכן לא תסתיים.
מוסברת לנאשם חשיבות הפקדת הרישיון או התצהיר במועד וחומרת העבירה של נהיגה בזמן פסילה.
(ז) 11 חודשי פסילה מקבל או החזיק רישיון על תנאי.
התנאי הוא שבמשך 3 שנים מיום שחרורו לא יעבור כל עבירה לפי פקודת הסמים, כל עבירה תוך הסתייעות ברכב לעבור עבירה, נהיגה ללא רישיון נהיגה, נהיגה בפסילה, נהיגה ללא ביטוח וכל עבירה כמפורט בסעיף 36(ג) ל-פקודת התעבורה.
(ח) חילוט הטלפון הנייד של נאשם 1 אשר שימש אותו בביצוע העבירות ונתפס ברשותו.
נאשם 2:
(א) 16 חודשי מאסר בפועל, בניכוי ימי מעצרו בהתאם לרישומי שב"ס.
(ב) 6 חודשי מאסר על תנאי, למשך 3 שנים מיום שחרורו, שלא יעבור כל עבירת פשע לפי פקודת הסמים.
(ג) חודשיים מאסר על תנאי, למשך 3 שנים מיום שחרורו, שלא יעבור כל עבירה תוך הסתייעות ברכב לעבור עבירה.
(ד) קנס בסך ₪ 5,000 או 100 ימי מאסר תמורתו.
הקנס ישולם ב-10 תשלומים שווים ורצופים, החל מיום 9.1.25 וכל 9 בחודש שלאחריו.
אם לא יבוצע תשלום במועדו - תעמוד כל יתרת הקנס לפירעון מיידי.
(ה) 3,000 ₪ התחייבות, למשך 3 שנים מיום שחרורו, שלא יעבור כל עבירה לפי פקודת הסמים או כל עבירה תוך הסתייעות ברכב לעבור עבירה.
על הנאשם להצהיר על ההתחייבות היום. לא יצהיר על ההתחייבות היום - יהיה על הנאשם לרצות 30 ימי מאסר בפועל לשם כפיה.
(ו) 5 חודשי פסילה מקבל או מהחזיק רישיון נהיגה.
הפסילה בפועל תחל ביום שחרורו מהמאסר, במצטבר לכל פסילה אחרת שטרם סיים לרצות.
מובהר לנאשם כי עליו להפקיד במזכירות בית המשפט את רישיון הנהיגה, או תצהיר על העדרו ואישור על סיום ריצוי המאסר.
על הנאשם להפקיד רישיון נהיגה, גם אם תוקף רישיון הנהיגה פקע.
לא יופקד הרישיון או תצהיר על העדרו - תחל הפסילה בפועל, הנאשם יחשב פסול מלנהוג, אך הפסילה לא תימנה כל עוד לא יופקד הרישיון או התצהיר, ולכן לא תסתיים.
מוסברת לנאשם חשיבות הפקדת הרישיון או התצהיר במועד וחומרת העבירה של נהיגה בזמן פסילה.
(ז) 8 חודשי פסילה מקבל או החזיק רישיון על תנאי.
התנאי הוא שבמשך 3 שנים מיום שחרורו לא יעבור כל עבירה לפי פקודת הסמים או כל עבירה תוך הסתייעות ברכב לעבור עבירה.
(ח) חילוט הטלפון הנייד של נאשם 2 אשר שימש אותו בביצוע העבירות ונתפס ברשותו וחילוט 1,600 ₪ ו-200 \$ שנתפסו בחדרו של נאשם 2.
תשומת לב הנאשמים כי ניתן לשלם את הקנסות באחת הדרכים הבאות:
→ בכרטיסאשראי - באתר המקוון של רשות האכיפה והגבייה www.eca.gov.il.
→ מוקד שירות טלפוני (בשרות עצמי) מרכז גבייה - במספר *35592 או 073-2055000.
→ במזומן בכל סניף של בנק הדואר - בהצגת תעודת זהות ובלבד (אין צורך בהצגת שובריתשלום).
לא תשמע טענה שהנאשמים לא קיבלו שוברי תשלום בדואר.
הסמים - יושמדו.
ניתן צו כללי למוצגים הנוספים: להשמיד, לחלט ולהשיב לבעלים, לפי שיקול דעת היחידה החוקרת.
זכות ערעור לבית-המשפט המחוזי תוך 45 יום.
ניתן והודע היום, כ"ד חשוון תשפ"ה, 25 נובמבר 2024, במעמד הצדדים.